

تحلیل فرصت ها و چالش های محله های نوبنیاد شهری در ارتباط با

هسته ی اصلی شهر

(مطالعه موردی: محله ی سیمرغ)

چکیده

در دهه ی اخیر رشد شتابان جمعیت شهری رشد کالبدی شهرها را به همراه داشته است. این رشد خود را در قالب شکل گیری محله های نوبنیاد به نمایش در آورده است. ایجاد محله های جدید در کنار هسته ی اصلی شهر نه تنها از نظر کالبدی دارای تفاوت می باشد بلکه تفاوت هایی را در زمینه های رفتاری، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، نیاز ساکنان و ... به همراه دارد که باعث ایجاد فرصت ها و چالش های گوناگون شده است. لذا شناسایی این چالش ها و فرصت ها به منظور ارائه ی الگوی مناسب برنامه ریزی شهری در محله های نوبنیاد در ارتباط با هسته ی اصلی شهر ضروری می باشد. هدف از پژوهش حاضر تحلیل و شناسایی این فرصت ها و چالش ها در محله نوبنیاد سیمرغ است. این پژوهش از نوع کاربردی بوده و جامعه آماری پژوهش شامل کلیه شهروندان ۱۸ تا ۶۵ ساله ساکن بخشهای مختلف شهر خورزوق و محله سیمرغ می باشد. نمونه آماری مطابق با فرمول کوکران برای قلمرو تحقیق برابر با ۳۹۲ نفر در نظر گرفته شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از روش توصیفی و همچنین آنالیز واریانس استفاده شد که منتج به استخراج فرصت ها و چالشهای این محله گردید. از جمله این فرصت ها می توان به فرصت جذب سرمایه و برند سازی در زمینه ی صنایع دستی، افزایش نیروی کار به منظور فعالیت در صنایع و کارگاههای تولیدی شهر، افزایش کیفیت و سطح مطالبات مردم از مسولین و به دنبال آن بهبود وضعیت محله ها اشاره کرد. همچنین افزایش نا متوازن تراکم و نسبت سنی جمعیت در محله ها، اختلاط فرهنگی به علت مهاجر پذیر بودن، افزایش تقاضای تغییر کاربری زمین و ایجاد مشکل در روند هزینه کرد شهرداری ها از جمله چالش های این محله ها می باشد.

کلمات کلیدی: محله، محله نوبنیاد، محله سیمرغ، خورزوق

مقدمه :

در طول سال ها محله های نوبنیاد به عنوان راه حلی برای توسعه شهری در نظر گرفته شده اند . واحد محله یکی از حیاتی ترین عناصر فضایی و عملکردی یک شهر است و اهمیت آن قبلاً در تئوری ها و عملکردهای برنامه ریزی قرن گذشته اشاره شده است (۱، ۲۰۰۲؛ دوانی

و پلتر-زبریک ۲، ۲۰۰۸). امروزه محله پویایی جدیدی به دست آورده که عمدتاً از طریق چشم انداز رفاه شهروندان خود، از طریق فرایندهای پایین به بالا و شیوه‌ها پدیدار می‌شود (پوزوکیدو و چاتزیاناکی ۳، ۲۰۲۱).

در حال، محله‌های نوین در طول سال‌ها به عنوان پاسخی برای چالش نیاز توسعه شهر مطرح شده‌اند. محله‌های جدید شهری یک مفهوم بسیار مهم در شهرسازی هستند که با توسعه شهرنشینی سرعت توسعه‌ی آن‌ها نیز سریع‌تر شده است (ژوانگ و همکاران ۴، ۲۰۱۹). دولت‌ها معمولاً تعداد زیادی ابزار سازمانی، برنامه‌ریزی و سیاستی دارند که عوامل کلیدی موثر بر محله‌های نوین هستند (لی و شین ۵، ۲۰۱۲). در این مناطق توسعه جدید، تغییر کاربری زمین در حومه اغلب به طور مستقیم به گسترش فضایی شهرها منجر می‌شود. با این حال، به دلیل «عدم تطابق» بین اهداف مفهومی و شیوه‌های برنامه‌ریزی، محله‌های نوین با موانع مختلفی مانند تفکیک اجتماعی-فضایی، شهرنشینی بیش از حد، تخریب محیط زیست و سایر مسائل توسعه ناپایدار مواجه می‌شوند (ابوباکر و دوآن ۶، ۲۰۱۷). برای رفع این موانع نیز چاره‌ای جز یافتن یک الگوی مناسب برای برنامه‌ریزی شهری در این محله‌های نوین وجود ندارد.

این الگو باید به گونه‌ای باشد که بتواند اهدافی مانند مردم‌سالاری، عدالت در خدمات‌رسانی، حفظ محیط زیست، کنترل ترافیک شهری و تقسیم عادلانه منابع و درآمد شهری را محقق سازد. همچنین لازم است در این الگو علاوه بر ابعاد کالبدی توسعه و مسکن‌پذیری اهداف متعالی زندگی که همان تأمین آسایش، ایمنی و زیبایی است نیز در نظر گرفته شوند. در دنیا الگوهای مختلفی برای برنامه‌ریزی شهری در نظر گرفته شده است. اما باید توجه داشت که برنامه‌ریزی شهری باید برای شهر، برنامه‌ریزی‌هایی را به انجام برساند، فعالیت‌های شهری را سازمان دهد و بر فعالیت‌های انجام شده نظارت کند و حتی برای انجام بهینه امور، انگیزش ایجاد کند. انجام چنین مواردی به آگاهی از اصول برنامه‌ریزی، ارتباطات، انگیزش، سازمان‌دهی، هدایت و رهبری و نظارت و کنترل بازمی‌گردد. همچنین روشن است که مشخصات و ساختار نهادهای قانونی اداره کننده شهر از کشوری به کشور دیگر تفاوت دارد. لذا شناخت این مشخصه‌ها و توجه به آن‌ها برای برنامه‌ریزی اصولی کاملاً ضروری است. به عبارت دیگر با کمی‌برداری صرف از الگوهای دیگر کشورها نمی‌توان به موفقیت دست یافت. بلکه لازم است الگوها متناسب با جامعه هدف تعدیل و بومی‌سازی شوند. بنابراین هدف از انجام این پژوهش تحلیل فرصت‌ها و چالش‌های محله‌های نوین به منظور دستیابی به الگوی مناسب برنامه‌ریزی شهری در محله‌های نوین در ارتباط با هسته‌ی اصلی شهر است. همچنین محله سیمرغ و شهر خورزوق به عنوان مورد مطالعه انتخاب شده است.

² Duany & Plater-Zyberk

³ Pozoukidou & Chatziyiannaki

⁴ Zhuang et al.

⁵ Lee & Shin

⁶ Abubakar & Doan

پیشینه و مبانی نظری پژوهش

مفهوم محله

اصطلاح «محله» اغلب برای توصیف زیربخش‌های سکونتگاه‌های شهری یا روستایی به کار می‌رود. از دوران اولیه بشریت، به دلایل عملی، اقتصادی، جامعه‌شناختی و روان‌شناختی، مردم تمایل داشته‌اند که در بخش‌هایی از یک منطقه نزدیک به هم زندگی کنند و جوامعی را تشکیل دهند. آن بخش‌ها یا محله‌ها دارای ویژگی‌های فیزیکی یا اجتماعی خاصی هستند که آن‌ها را از بقیه سکونتگاه‌ها متمایز می‌کند. ویتیک (۱۹۷۴). محله را به‌عنوان یک منطقه شهری یکپارچه و برنامه‌ریزی شده مرتبط با جامعه بزرگتر که بخشی از آن است، و متشکل از مناطق مسکونی، مدرسه یا مدارس، امکانات خرید، ساختمان‌های مذهبی، فضاهای باز و شاید درجه‌ای از صنعت و خدمات، توصیف می‌کند. در ناب‌ترین تعریف، محله همان مجاورت است که مردم در آن زندگی می‌کنند. لوئیس مامفورد «محله» را به‌عنوان «واقعیتی از طبیعت» معرفی کرد، که هرگاه گروهی از مردم در مکانی مشترک باشند، به وجود می‌آید (میناکشی، ۲۰۱۱).

«محله» به‌عنوان یک مفهوم برنامه‌ریزی در پاسخ به شرایط زیست‌محیطی و اجتماعی رو به زوال که در نتیجه انقلاب صنعتی در اوایل دهه ۱۹۰۰ ایجاد شد، تکامل یافت. یکی از اولین نویسندگانی که سعی در تعریف «واحد همسایگی» با عبارات نسبتاً خاص داشت، کلارنس آرتور پری (۱۸۷۲-۱۹۴۴)، برنامه‌ریز نیویورکی بود. درحالی‌که منشأ مفهوم محله ممکن است در تاریخ اولیه ذکر شود، انتشار یادداشت پری با عنوان «محله» در سال ۱۹۲۹ در «طرح منطقه‌ای نیویورک و اطراف آن» بود که منجر به ترویج آن به‌عنوان یک ابزار برنامه‌ریزی شد. در مجموع مفهوم واحد محله به‌عنوان ابزاری ضروری در سازمان‌دهی شهر و فرآیندهای توسعه در سراسر جهان باقی‌مانده است. شهر هرچقدر هم بزرگ یا کوچک باشد، باید یک واحد قابل اجرا از مقیاس انسانی وجود داشته باشد که با آن الگوی شهری را در یک کل قابل اجرا ببافد.

محله از منظر برنامه‌ریزی شهری

از منظر برنامه‌ریزی شهری، محله را می‌توان به‌صورت بخش قابل‌شناسایی از محدوده‌ای شهری و یا محدوده‌ای ترکیب شده از کاربری‌های تأمین‌کننده نیازهای ساکنان در ساختار شهر تعریف کرد (کووان و روگرز، ۲۰۰۵). بررسی‌های رانز و شریکل در سال ۱۹۴۶ نشان داد که تاریخ تفکر درباره واحد همسایگی یا واحدهای محله محور به حدود سال ۷۹۳ میلادی در کیوتوی ژاپن می‌رسد. لوئیز مامفورد در سال ۱۹۶۱ به نقل از توماس مور در کتاب اتوپیا در سال ۱۵۱۶ می‌نویسد: «هر آرمان‌شهری به چهار بخش تقسیم می‌شود، اما سازمان محلی صمیمی‌تر یا خودمانی‌تری که محله نامیده می‌شود، مبتنی بر خانواده شکل می‌گیرد و پایه کل تقسیمات شهری، محله است». از نظر شهر گرایان جدید، محله از عناصر اصلی سازمان‌دهی در شهرسازی است. آندرس دوانی و الیزابت پلاترزیبرک محله را محدوده‌ای شهری با

⁷ Clarence Arthur Perry

ترکیب متوازنی از فعالیت‌های انسانی که اطراف مرکزی معین و مشخص ساخته شده است. تعریف می‌کنند. همچنین واراک محله را واژه اجتماعی به مفهوم ارتباطات اجتماعی افراد در یک ظرف مکانی می‌داند (واراک، ۲۰۰۰).

محله نوبنیاد

به طور کلی، وقتی از محله نوبنیاد صحبت می‌کنیم، منظور از آن، یک حوزه‌ی اجتماعی جدید است که به تازگی ساخته شده و شامل ساختمان‌های مسکونی، تجاری و خدماتی است. محله نوبنیاد می‌تواند به دلیل ویژگی‌هایی مانند تحول و تغییرات جدید، امکانات جدید و مدرن، فضاهای سبز و پارک‌ها، ترافیک کمتر و دسترسی به خدمات اساسی، جذابیت بیشتری برای ساکنان و بازدیدکنندگان داشته باشد. در عین حال، محله نوبنیاد ممکن است نیز دچار مشکلاتی باشد، مانند کمبود فضای سبز، ترافیک شلوغ و عدم دسترسی به خدمات اساسی مانند مدارس، بیمارستان‌ها و فروشگاه‌ها. به همین دلیل، برای طراحی و ساخت محله نوبنیاد، باید برنامه‌ریزی دقیق و هوشمندانه‌ای انجام شود تا مشکلات و نیازهای ساکنان در نظر گرفته شود و یک محیط زیبا، سالم و مناسب برای زندگی فراهم شود.

محمدزاده و همکاران (۱۴۰۲) در پژوهشی به تحلیل عوامل موثر بر ارتقاء کیفیت محیط مجتمع‌های مسکونی پرداختند. نتایج نشان دادند که مدت سکونت، سطح تحصیلات، سن و نوع تملک، قابلیت‌های فضاهای بینابینی و کیفیت طراحی معماری ر کیفیت‌بخشی به محیط موثر هستند. همچنین نتایج نشان داد که بیشترین میزان نارضایتی ساکنان از محیط مسکونی و مهم‌ترین شاخص جهت ارتقاء کیفیت بن مربوط به دسترسی‌پذیری در سطح مجتمع مسکونی است. سالاری‌پور و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی به سنجش میزان تحقق مولفه‌های رویکرد انسانگرا در محلات قدیم و جدید شهری در محله‌های ناسار و ارم شهر سمنان پرداختند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که تفاوت معناداری در میزان رضایت ساکنین از مولفه‌های رویکرد انسانگرا در محله ارم وجود دارد و بر خلاف ذهنیت موجود در انسانگرا تر بودن محلات قدیمی، میزان رضایت ساکنین از مولفه‌های رویکرد انسانگرا در محله ارم مطلوبتر از محله ناسار است و نشان‌دهنده توجه اندک مدیریت شهری به محلات قدیمی در برنامه‌ریزی‌های شهری است. همچنین مولفه امنیت و ایمنی بیشترین تاثیر را بر میزان تحقق رویکرد انسانگرا دارد.

نظری و همکاران (۱۴۰۲)، به بررسی مولفه‌های موثر بر کیفیت محیطی محلات شهری نوبنیاد در محله‌های منظره و برم پهنه شهرکرد پرداختند. یافته‌ها نشان می‌دهد که محله منظره دارای کیفیت محیطی پایین و محله برم پهنه دارای کیفیت محیطی بالایی است؛ از لحاظ برخورداری از شاخص‌های کیفیت محیطی نیز به ترتیب اولویت در محله منظره، شاخص‌های کالبدی-محیطی، زیست‌محیطی، اجتماعی و اقتصادی با ۰/۵۱۱، ۰/۴۵۶، ۰/۲۸۷ و ۰/۲۶۶ درصد و در محله برم پهنه به ترتیب اولویت، شاخص کالبدی-محیطی، اجتماعی، زیست‌محیطی و اقتصادی با ۰/۵۴۸، ۰/۳۰۶، ۰/۲۹۴ و ۰/۲۷۸ درصد بیشترین نقش را در کیفیت محیطی شهرکرد دارند که نشان‌گر مهم بودن بُعد کالبدی نسبت به بقیه ابعاد است.

قربانی و همکاران (۱۴۰۱) به بررسی سنجش کیفیت محیط شهری در محلات نوبنیاد با تاکید بر رضایتمندی ساکنان در محلات میرآباد غربی و فرهنگیان شهر شهرکرد پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان داد که به لحاظ برخورداری از شاخص‌های کیفیت محیطی به ترتیب اولویت در محله میرآباد غربی، شاخص‌های کالبدی، زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی با وزن‌های عاملی ۰/۵۳۹، ۰/۳۷۸ و ۰/۳۲۴ و در محله کوی فرهنگیان به ترتیب اولویت شاخص کالبدی، اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی با وزن‌های عاملی ۰/۴۱۲، ۰/۲۶۰، ۰/۲۵۴ و ۰/۲۲۵، بیشترین نقش را در کیفیت محیطی محلات نوبنیاد شهرکرد دارند. همچنین به طور کلی یافته‌ها حاکی از آن است که متغیرهای رضایت از کیفیت کالبدی-محیطی بیشترین نقش را در بالا رفتن کیفیت محیط در محلات نوبنیاد شهرکرد ایفا می‌کنند.

نهایتاً نتایج نشان داد که اختلاف فاحشی در سطح رضایتمندی ساکنان محلات میرآباد غربی و کوی فرهنگیان مشاهده می‌گردد به طوری که محله میرآباد غربی از نظر کیفیت محیط شهری و سطح رضایت ساکنان از وضعیت مطلوب تری برخوردار می‌باشد.

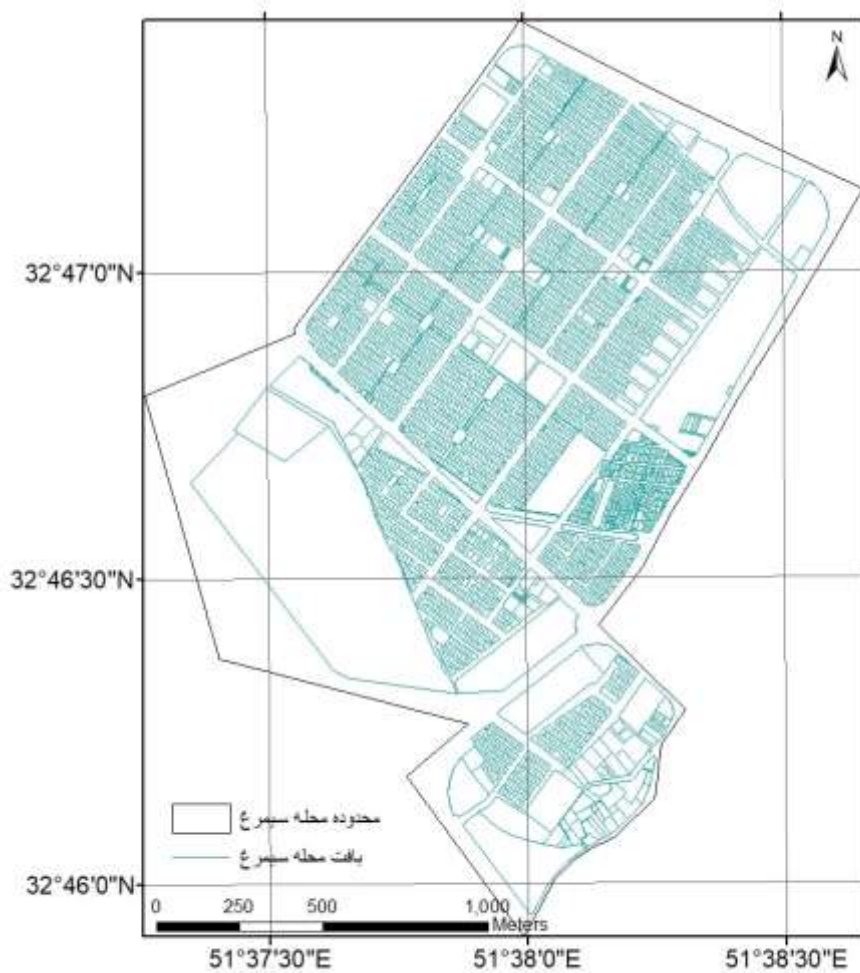
چن و همکاران (۲۰۲۰) سنجشی در جهت ارزیابی میزان اهمیت و ناهمگونی فضایی- زمانی در تراکم‌های نوظهور شهری پرداختند. نتایج نشان داد که، با توجه به غیر قابل جایگزین بودن انرژی در زندگی ساکنان، مصرف سرانه انرژی مهم‌ترین شاخص تاثیرگذار بر کیفیت محیطی-اکولوژیکی است. تراکم جمعیت بیشترین میزان اهمیت را در طول دوره مطالعه به دست آورده و خاصه‌های فضایی- زمانی قابل توجهی در غرب شبه جزیره شاندونگ نشان دادند. علاوه بر این تفاوت‌های فضایی- زمانی قابل توجهی در زمینه تاثیرات شاخص‌های با کیفیت بالای شهرنشینی بر کیفیت محیطی-اکولوژیکی شناسایی شد. ساحل شرقی در این زمینه در شبه جزیره شاندونگ وضعیت مساعدتری داشت.

قلمرو تحقیق

شهر خورزوق در ده کیلومتری شمال شهر اصفهان و در مجاورت جاده ارتباطی اصفهان - تهران واقع شده است. بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ این شهر دارای حدود ۲۹۰۰۰ نفر جمعیت شامل حدود ۹۰۰۰ خانوار و ۱۵۰۰۰ نفر مرد و ۱۴۰۰۰ نفر زن است. با توجه به این امر از یک طرف محله نوبنیاد سیمرغ نیاز به گسترش تأسیسات زیربنایی و روبنایی در جهت برآورده ساختن نیازهای کمی و کیفی ساکنان دارد و از طرف دیگر ساکنین هسته‌ی اصلی شهر خواستار نوسازی و بهسازی بافت‌های ناکارآمد شهر هستند. این شهر دارای دو بافت کاملاً متمایز از هم است. هسته‌ی اصلی شهر شامل سه محله خورزوق، دلیگان و اسلام‌آباد و بافت نوبنیاد شامل محله سیمرغ است. بر اساس گزارش مرکز بهداشت شهرستان بر خوار در سال ۱۴۰۰، جمعیت محله خورزوق حدود ۱۵۰۰۰ نفر، دلیگان و اسلام‌آباد ۸۷۰۰ نفر و سیمرغ حدود ۸۵۰۰ نفر و در مجموع ۳۱۲۰۰ نفر بوده است.

محله‌ی سیمرغ پس از تأسیس رسمی و مجهز شدن به تأسیسات و امکانات شهری، رشد قابل توجهی یافته است و جمعیت قابل توجهی را از شهر اصفهان و شهرهای مجاور دیگر و همچنین از ساکنین بومی بافت قدیمی شهر خورزوق به خود جذب نموده است. این محله همچنان در حال رشد است و به مرور زمان با افزایش قیمت زمین و ساخت و سازهای فراوان نسبت به بافت قدیمی شهر، به یکی از منابع عمده درآمد شهرداری خورزوق تبدیل شده است. همین امر موجب افزایش انتظارات ساکنین محله‌ی سیمرغ برای ارائه خدمات بیشتر شده و در ارتباط با هسته‌ی اصلی شهر چالش‌ها و مسائل خاصی را به همراه دارد که ضرورت برنامه‌ریزی شهری صحیح را برای مدیران شهری آشکار می‌سازد.

مسئله اصلی این پژوهش و دغدغه‌ی ذهنی محقق شناسایی و رتبه بندی فرصت‌ها و چالش‌های محله‌ی نوبنیاد سیمرغ در ارتباط با هسته‌ی اصلی شهر خورزوق است.

شکل (۱): نقشه محله سیمرخ

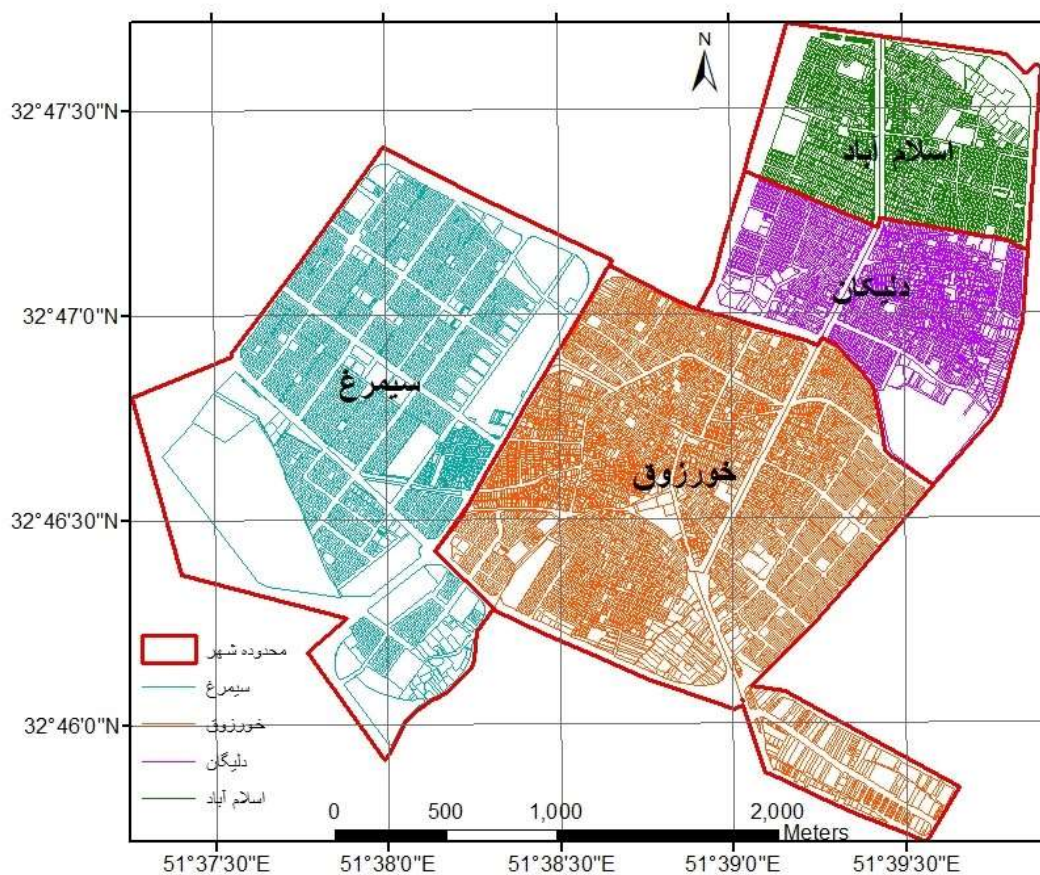
روش شناسی تحقیق

با توجه به اینکه در این پژوهش به شناسایی مشکلات و رتبه‌بندی آنها در محله سیمرخ پرداخته شد، روش پژوهش توصیفی-تحلیلی بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه شهروندان ۱۸ تا ۶۵ ساله ساکن مناطق محله سیمرخ است. نمونه آماری مطابق با فرمول کوکران برای محله سیمرخ برابر با ۳۹۲ نفر در نظر گرفته شد (جدول ۱). به منظور بررسی فرصت‌ها، چالش‌ها و مشکلات شهر خورزوق، از پرسشنامه ویژه شهروندان استفاده شد. به منظور بررسی روایی پرسشنامه‌ها از نظر متخصصین و برای سنجش پایایی پرسشنامه از روش ثبات درونی استفاده شد و برای این منظور ضریف آلفای کرونباخ محاسبه شد. مطابق این روش ابزار مورد نظر زمانی از پایایی مناسب برخوردار خواهد بود که

ضریب آلفای کرومباخ بزرگتر یا مساوی ۰/۷ باشد. مقدار آلفای کرومباخ برای پرسشنامه طراحی شده، بر اساس یک نمونه مقدماتی ۲۲ نفره، برابر ۰/۸۳ به دست آمد.

جدول ۱: توزیع نمونه ها در محلات شهر خورزوق

نام محله	خورزوق	دلیگان	اسلام آباد	سیمرغ	امام حسن	جمع
تعداد پرسشنامه	۱۵۰	۶۰	۶۲	۱۰۰	۲۰	۳۹۲

شکل (۲): نقشه شهر خورزوق

به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش توصیفی و همچنین آنالیز واریانس استفاده شد. به منظور استخراج استراتژی‌ها از تحلیل سوات استفاده شد. شکل کلی ماتریس سوات در شکل (۲) نشان داده شده است.

محیط خارجی (عوامل خارج از کنترل شهرداری)	→	محیط داخلی (عوامل تحت کنترل شهرداری)
فرصت‌ها		نقاط قوت
تهدیدها		نقاط ضعف

شکل ۲: ماتریس سوات در حالت کلی

این ماتریس یکی از ابزارهای مهمی است که مدیران بدان وسیله اطلاعات مربوط به عوامل خارجی و داخلی را مقایسه می‌کنند و می‌توانند با استفاده از آن و با توجه به ماتریس استراتژی‌های اصلی، انواع استراتژی‌های ممکن را ارایه کنند. استراتژی‌های ممکن را می‌توان در دسته‌های ST، WO، SO و WT بر شمرده (اعرابی، ۱۳۸۵: ۵۴). مقایسه کردن عوامل اصلی داخلی و خارجی از مشکل‌ترین بخش‌های تهیه ماتریس تهدیدها، فرصت‌ها، نقاط ضعف و نقاط قوت است و به قضاوت‌های خوبی نیاز دارد. در به کارگیری این ماتریس، تلاش می‌شود تا با حضور افراد آگاه، صاحب نظر و با تجربه از داخل و خارج سازمان با استفاده از روش طوفان فکری استراتژی‌های مفیدی از تطبیق عوامل خارجی و داخلی احصا شود (شکل ۳).

<p>نقاط ضعف W</p> <p>نقاط ضعف را فهرست کنید</p>	<p>نقاط قوت S</p> <p>نقاط قوت را فهرست کنید</p>	<p>ماتریس ارزیابی عوامل داخلی (IFE)</p> <p>ماتریس ارزیابی عوامل خارجی (EFE)</p>
<p>استراتژی های WO</p> <p>با بهره جستن از فرصت ها نقاط ضعف را از بین ببرید</p>	<p>استراتژی های SO</p> <p>با بهره جستن از قوت ها درصدد بهره برداری از فرصت ها بآید</p>	<p>فرصت ها-O</p> <p>فرصت ها را فهرست کنید</p>
<p>استراتژی های WT</p> <p>نقاط ضعف را کاهش دهید و از تهدیدها پرهیز کنید</p>	<p>استراتژی های ST</p> <p>برای اجتناب از تهدیدها از نقاط قوت استفاده کنید</p>	<p>تهدیدها-T</p> <p>تهدیدها را فهرست کنید</p>

شکل ۳. ماتریس سوات

نتایج

در جدول (۲) ماتریس عوامل داخلی محله سیمرغ بیان شده است. با کمک این ماتریس عوامل داخلی تاثیرگذار در صنعت یا سازمان (نقاط قوت و ضعف) ارزیابی می شوند. برای تهیه این ماتریس از نظر خبرگان (مدیران باتجربه و تحصیل کرده) استفاده شده است.

جهت تهیه ماتریس ارزیابی عوامل داخلی از پنج مرحله زیر استفاده و پس از شناسایی عوامل داخلی، نقاط قوت و ضعف سازمان مشخص می شود. در این ماتریس بر اساس نظر خبرگان، به هر یک از عوامل بر حسب اهمیت، نمره وزنی بین صفر (بی اهمیت) تا ۱ (بسیار مهم) اختصاص داده می شود. مجموع وزن های تمامی عوامل باید برابر ۱ شود. وضع موجود هر عامل با امتیازی بین ۱ تا ۴ مشخص می شود. نقاط ضعف فقط امتیاز ۱ یا ۲ و نقاط قوت فقط نمرات ۳ و ۴ را به خود اختصاص می دهند. به این صورت که خیلی قوی ۴، قوی ۳، ضعیف ۲، و خیلی ضعیف برابر با ۱ است. در ادامه جمع امتیازات وزن دار محاسبه می شود، که کمترین و بیشترین ۴ و دارای میانگین ۲/۵ است. اگر امتیاز وزنی سازمانی بزرگتر از میانگین ۲/۵ باشد، سازمان از نظر عامب درونی دارای قوت، و اگر نمره کمتر از میانگین باشد، سازمان از نظر عوامل داخلی دچار ضعف است.

جدول ۲. ماتریس ارزیابی عوامل داخلی محله سیمرغ

نقاط قوت	ضریب اهمیت	رتبه	نمره
ساخت و سازه‌های مهندسی و رعایت اصول شهرسازی	۰/۰۶۴۶	۴	۰/۲۵۸۴
قابلیت پیشرفت	۰/۰۵۶۸	۴	۰/۲۲۷۲
نزدیکی به شهر اصفهان و بزرگراه معلم	۰/۰۵۲۳	۲	۰/۱۰۴۶
آرامش محله	۰/۰۵۰۲	۳	۰/۱۵۰۶
خیابان‌ها و معابر عریض-بدون ترافیک	۰/۰۴۶۵	۴	۰/۱۸۶
قابلیت جذب سرمایه	۰/۰۴۵۳	۲	۰/۰۹۰۶
شهروندان همدل و مشارکت پذیر	۰/۰۴۱۱	۴	۰/۱۶۴۴
جمعیت رو به رشد	۰/۰۳۹۶	۳	۰/۱۱۸۸
نقاط ضعف	ضریب اهمیت	رتبه	نمره
فقدان مراکز آموزشی دولتی	۰/۰۴۴۶	۲	۰/۰۸۹۲
آسفالت معابر	۰/۰۴۴۱	۳	۰/۱۳۲۳
عدم وجود مراکز تفریحی، خدماتی و رفاهی	۰/۰۴۳۸	۳	۰/۱۳۱۴
جدول بندی معابر	۰/۰۴۱۹	۳	۰/۱۲۵۷
نبود بانک	۰/۰۴۰۹	۱	۰/۰۴۰۹
حمل و نقل عمومی ضعیف	۰/۰۳۹۲	۲	۰/۰۷۸۴
مشکلات خط تلفن ثابت	۰/۰۳۸۹	۱	۰/۰۳۸۹
نزدیکی به سایت‌های آلوده کننده هوا	۰/۰۳۶۸	۲	۰/۰۷۳۶
نداشتن کلابتری	۰/۰۳۶۱	۲	۰/۰۷۲۲
مدیریت دو سویه از جانب شرکت تعاونی هواپرواز و شهرداری	۰/۰۳۵۹	۳	۰/۱۰۷۷
فقدان مراکز درمانی مجهز	۰/۰۳۵۲	۲	۰/۰۷۰۴
بوی نامطبوع فاضلاب شاهین شهر	۰/۰۳۴۷	۲	۰/۰۶۹۴
مشاورین املاک زیاد	۰/۰۳۴۶	۲	۰/۰۶۹۲
عدم تطابق فرهنگی با سایر محلات	۰/۰۳۴۵	۲	۰/۰۶۹
نیمه کارگاهی بودن محله	۰/۰۳۲۲	۲	۰/۰۶۴۴
فقدان پارک و فضای سبز کافی	۰/۰۳۰۲	۴	۰/۱۲۰۸
جمع	۱		۲/۶۵۴۱

در جدول (۲) رتبه ۱، ۲، ۳، ۴ به ترتیب معادل واکنش ضعیف، واکنش متوسط، واکنش بالاتر از متوسط و واکنش بسیار عالی است. ضریب: ۰/۱۰ تا ۱/۱۰ به ترتیب معادل بی اهمیت تا بسیار مهم است. چنانچه جمع کل امتیاز نهایی ماتریس بیش از ۲/۵ باشد، بدین معنی است که طبق پیش بینی های بعمل آمده، نقاط قوت پیش روی محله بر نقاط ضعف آن غلبه خواهد داشت و اگر این امتیاز کمتر از ۲/۵ باشد نشان دهنده غلبه نقاط ضعف بر نقاط قوت خواهد بود. در نتیجه با توجه به امتیاز کلی (۲/۶۵۴۱) بدست آمده در ماتریس ارزیابی عوامل داخلی محله سیمرغ غلبه نقاط قوت بر نقاط ضعف مشهود می باشد. با جمع آوری کاربردگ های ماتریس ارزیابی عوامل خارجی از بین اعضای کارگروه و تجمیع نظرات ایشان ماتریس ارزیابی عوامل خارجی (EFE) شهر خورزوق تهیه گردید (جدول ۳)

جدول ۳. ماتریس ارزیابی عوامل خارجی (EFE)

نمره	رتبه	ضریب اهمیت	فرصت‌ها
۰/۰۷۴	۲	۰/۰۳۷	فرصت سرمایه‌گذاری، جذب سرمایه و برند سازی در زمینه صنایع دستی (ایجاد بازارچه و شهرک کارگاهی سفره‌های قلمکار و فرش دستبافت)
۰/۰۱۵	۱	۰/۰۱۵	فرصت سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه در زمینه پرورش اسب واحداث باشگاه سوارکاری حرفه‌ای
۰/۱۹۲	۴	۰/۰۴۸	استفاده از ظرفیت بالقوه مجموعه سیمرخ
۰/۰۰۶	۲	۰/۰۰۳	استفاده از موقعیت مطلوب شهر نزدیکی به جاده ترانزیتی کشور(اصفهان-تهران) جهت درآمدزایی و توسعه شهری
۰/۰۶۶	۲	۰/۰۳۳	رونق صنعت گردشگری در شهر به علت موقعیت مطلوب جغرافیایی، وجود صنایع دستی و سابقه تاریخی و فرهنگی شهر
۰/۰۰۳	۲	۰/۰۱۵	افزایش مهاجرت پذیری از شهرهای اطراف
۰/۰۰۴	۱	۰/۰۰۴	استفاده از ظرفیت بالقوه کارگاه‌های تولیدی پوشاک محله اسلام آباد(تریکو)
۰/۰۰۵	۲	۰/۰۲۵	میانگین بالای جمعیت جوانان تحصیل کرده شهر
۰/۰۰۲	۲	۰/۰۰۱	درخواست خدمات با کیفیت تری از شهرداری به علت تفاوت دیدگاه و جوان بودن جمعیت
۰/۰۰۲	۲	۰/۰۰۱	فرهنگ تکریم ارباب رجوع در شهرداری در حال نهادینه شدن می باشد
۰/۰۰۱	۲	۰/۰۰۵	نگرش جامعه به استفاده بهتر از تسهیلات عمومی مثبت است
۰/۰۱۲	۱	۰/۰۱۲	بازار ارزان نیروی کار جوان و ماهر در زمینه صنایع دستی و تولید پوشاک
۰/۰۱۳	۱	۰/۰۱۳	فن آوری اطلاعات می تواند به کاهش هزینه‌ها کمک کند
۰/۰۰۱	۲	۰/۰۰۵	افزایش مهارت‌های تخصصی کارکنان می تواند به کاهش هزینه‌ها کمک کند
۰/۰۰۱	۱	۰/۰۰۱	موقعیت مطلوب شهر با توجه به داشتن گویش اصیل محلی، آداب و رسوم، فرهنگ تکریم خوانی و سابقه تاریخی در برگزاری مراسمات، همایش‌ها، گردهم‌آیی‌ها در جهت حفظ و شناساندن فرهنگ مردم شهر به سایرین
نمره	رتبه	ضریب	تهدیدها
۰/۰۳۴	۲	۰/۰۱۷	افزایش آمار بیکاری به علت مهاجر پذیر بودن
۰/۰۴۲	۱	۰/۰۴۲	تورم و مشکلات اقتصادی
۰/۰۱۶	۲	۰/۰۰۸	کاهش امنیت به علت افزایش میزان جرم
۰/۰۰۴	۲	۰/۰۰۲	الحاق مزارع به محدوده شهر به علت خشکسالی و کم آبی
۰/۰۲۵	۱	۰/۰۲۵	نابودی کشاورزی و تبدیل باغات و زمینهای کشاورزی به زمین مسکونی
۰/۰۲۴	۲	۰/۰۱۲	افزایش بیماری سالک به علت تجمع نخاله‌های ساختمانی در اطراف شهرک در حال ساخت و توسعه
۰/۰۴۵	۳	۰/۰۱۵	افزایش نامتوازن تراکم جمعیت در قسمت‌های مدرن شهر و هسته‌ی اصلی
۰/۰۰۲	۱	۰/۰۰۲	افزایش میزان گرد و غبار در شهر به علت بیابانی بودن محیط اطراف شهر و عدم وجود کمربند سبز
۰/۰۵۶	۲	۰/۰۲۸	آلودگی در اثر فعالیت سایت‌های دودزا و آلوده‌کننده نزدیک به شهر خورزوق(کارگاه‌های آجرپزی، پالایشگاه، پتروشیمی، فاضلاب شاهین شهر)
۰/۰۵۲	۲	۰/۰۲۶	افزایش مهاجرت افراد تحصیل کرده و نخبه بومی به اصفهان و سایر شهرهای همجوار
۰/۰۲۳	۱	۰/۰۲۳	افزایش مهاجرت مهاجرین افغان به شهر به علت فرصت کارگری
۰/۰۲۵	۱	۰/۰۲۵	افزایش تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی بین ساکنین قسمت‌های قدیم و جدید شهر
۰/۰۲۱	۱	۰/۰۲۱	افزایش آمار اعتیاد به علت مهاجر پذیری محله
۰/۰۴۶	۱	۰/۰۴۶	کاهش چشمگیر مشارکت مردم به دلیل عدم حس تعلق به مکان
۰/۰۳۱	۱	۰/۰۳۱	کاهش روز افزون نشاط اجتماعی به علت کمبود برقرار روابط در نتیجه‌ی تفاوت‌های فرهنگی
۰/۰۰۲	۱	۰/۰۰۲	افزایش آمار طلاق ناشی از اختلاط فرهنگی

۰/۰۸۶	۲	۰/۰۴۳	کاهش بودجه شهرداری به علت نبود درآمد پایدار و عدم مشارکت در سرمایه گذاری
۰/۰۱۶	۱	۰/۰۱۶	از بین رفتن فرهنگ، آیین و رسوم گذشتگان در اثر مهاجر پذیر بودن
۰/۰۲۸	۲	۰/۰۱۴	کاهش توجه نهادهای بالا دستی به مشکلات شهری از جمله اختلاف بین دستگاه ها
۰/۰۲	۱	۰/۰۲	افزایش تغییر کاربری زمین های مزروعی به باغات
۰/۰۲۵	۱	۰/۰۲۵	طرح راه اندازی قطار سریع السیر ونابودی باغات و زمین های کشاورزی
۰/۰۸۶	۲	۰/۰۴۳	کامبود اراضی شهری به علت محصور بودن شهر از چهار جهت جغرافیایی
۰/۰۶	۳	۰/۰۲	کاهش حمایت های مالی دولت از شهرداری ها
۰/۰۵	۲	۰/۰۲۵	خطر از بین رفتن شغل تریکو و صنایع دستی به علت توجه به سرمایه گذاری در بخشهای دیگر
۰/۰۳	۱	۰/۰۳	تحمیل تحریم های اقتصادی بر کشور و کندی روند ساخت و ساز
۰/۰۳۸	۱	۰/۰۳۸	رابطه سست ایران و اتحادیه اروپا مانع از برنامه ریزی بلند مدت برای توسعه شده است
۰/۰۴	۲	۰/۰۲	شهر های رقیب سهم بیشتری از منابع دولتی را به خود اختصاص می دهند.
۰/۰۱۹	۱	۰/۰۱۹	عبور رینگ ترافیکی چهارم شهر اصفهان در نزدیکی شهر خورزوق و عدم امکان توسعه
۱/۶۴	-	۱	جمع

با در نظر گرفتن نمرات دو ماتریس ارزیابی عوامل خارجی شهر خورزوق و ارزیابی عوامل داخلی محله سیمرخ ماتریس داخلی و خارجی محله سیمرخ به صورت زیر ترسیم شد(شکل ۲).

۱	۲/۵	۲/۶۵	۴
محافظة کارانه (WO)	تهاجمی (SO)		
تدافعی (WT)	رقابتی (ST)	۲/۵	
		۱/۶۴	
			۱

شکل (۲). ماتریس داخلی خارجی محله سیمرخ

با توجه به اینکه جایگاه محله سیمرخ در ماتریس داخلی و خارجی در موقعیت رقابتی (ST) قرار گرفته است استراتژی اولویت دار برای این محله استراتژی های رقابتی (ST) می باشد و در اولویت های بعدی با در نظر گرفتن انحراف معیار نمرات نهایی استراتژی های تدافعی (WT) اولویت دارند. با جمع آوری کاربردگ های شناسایی استراتژی های چهارچوب سوات و تحلیل اطلاعات بدست آمده استراتژی های ترکیبی زیر برای محله سیمرخ شناسایی شد(جدول ۳، ۴ و ۶).

جدول (۴). استراتژی های چهارچوب سوات محله سیمرخ بر اساس نقاط فرصت و قوت

ترکیب عوامل مورد نظر		استراتژی SO
فرصت (O)	قوت (S)	
فرصت سرمایه گذاری، جذب سرمایه و برند سازی در زمینه صنایع دستی (ایجاد بازارچه و شهرک کارگاهی سفره های قلمکار و فرش دستیافت)	ساخت و سازهای مهندسی و رعایت اصول شهرسازی	۱- توسعه صنایع مرتبط با پوشاک (تریکو) و صنایع دستی با بهره گیری از پتانسیل موجود شهر
فرصت سرمایه گذاری و جذب سرمایه در زمینه پرورش اسب واحداث باشگاه سوارکاری حرفه ای	قابلیت پیشرفت	۲- برنامه ریزی در جهت ساماندهی و توسعه بخش های فعال در زمینه پرورش اسب همراه با جذب سرمایه جهت احداث باشگاه سوار کاری حرفه ای در خورزوق
استفاده از ظرفیت بالقوه مجموعه سیمرخ	نزدیکی به شهر اصفهان و بزرگراه معلم	۳- تمرکز بر توسعه محله سیمرخ با تکیه بر استفاده از قشر جوان و بومی خورزوق و همچنین جذب سرمایه از طریق افزایش مهاجرت از سایر شهرها
استفاده از موقعیت مطلوب شهر و نزدیکی به جاده- ترانزیتی کشور (اصفهان-تهران) جهت درآمدزایی و توسعه شهری	آرامش محله	۴- شناسایی و تقویت منابع درآمدی پایدار با تاکید بر مشارکت و جذب سرمایه با استفاده از موقعیت مطلوب شهر در نزدیکی به اصفهان و بزرگراه معلم
رونق صنعت گردشگری در شهر به علت موقعیت- مطلوب جغرافیایی، وجود صنایع دستی و سابقه تاریخی و فرهنگی شهر	خیابان ها و معابر عریض- بدون ترافیک	۵- ایجاد و تقویت خوشه های کسب و کاری مکمل در زمینه ارائه خدمات رفاهی با گرایش گردشگری
افزایش مهاجرت به شهر	قابلیت جذب سرمایه	۶- بهره گیری از ظرفیت مهاجر پذیری شهر در جهت توسعه شهری
استفاده از ظرفیت بالقوه کارگاه های تولیدی پوشاک محله اسلام آباد (تریکو)	شهروندان همدل و مشارکت پذیر	۷- اتخاذ تدابیر انگیزشی و جاری سازی مشوق های لازم جهت ارج نهادن به مشارکت های ارزشی شهروندان
میانگین بالای جمعیت جوانان تحصیل کرده شهر	جمعیت رو به رشد	۸- تمرکز بخشی و برگزاری رویدادهای اجتماعی در مقیاس بزرگ جهت تقویت حس مشارکت مردمی
مردم خدمات با کیفیت تری از شهرداری مطالبه می کنند		۹- اطلاع رسانی و آگاه سازی ذینفعان درباره رسالت و وظایف شهرداری، قوانین، و حقوق و تکالیف شهروندی
فرهنگ تکریم ارباب رجوع در شهرداری در حال نهادینه شدن می باشد		۱۰- استقرار نظام مدیریت دانش و نیل به سوی سازمان زود یادگیرنده
نگرش جامعه به استفاده بهتر از تسهیلات عمومی مثبت است		۱۱- گسترش آموزش و ارتقاء بهره وری محیط جهت بهبود زندگی کاری کارکنان
بازار ارزان نیروی کار جوان و ماهر در زمینه صنایع دستی و تولید پوشاک		۱۲- توسعه زیر ساخت ها، سیستم ها و دانش فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) در شهرداری
فن آوری اطلاعات می تواند به کاهش هزینه ها کمک کند		۱۳- سرمایه گذاری بروی طرح های مطالعاتی و تحقیقاتی جهت پشتیبانی از نظام مدیریتی شهرداری
افزایش مهارت های تخصصی کارکنان می تواند به کاهش هزینه ها کمک کند		۱۴- نظام مند کردن همکاری های شهرداری با دیگر نهادهای شهری جهت نقش آفرینی برتر
موقعیت مطلوب شهر با توجه به داشتن گویش اصیل محلی، آداب و رسوم، فرهنگ تعزیه خوانی و سابقه تاریخی در برگزاری مراسمات، همایش ها، گردهم آیی ها در جهت حفظ و شناساندن فرهنگ مردم شهر به سایرین		۱۵- اتخاذ تدابیر انگیزشی و جاری سازی مشوق های لازم جهت ارج نهادن به فرهنگ و رسوم گذشتگان

جدول ۵. استراتژی های چهارچوب سوات محله سیمرخ بر اساس نقاط تهدید و قوت

ترکیب عوامل مورد نظر		استراتژی ST
تهدید (T)	قوت (S)	
افزایش آمار بیکاری	ساخت و سازه های مهندسی و رعایت اصول شهرسازی	<p>۱- بهره گیری از ظرفیت های محلی جهت کاهش نرخ بیکاری</p> <p>۲- اقدام در جهت مقابله با تورم و اوضاع نابسامان اقتصادی</p> <p>۳- فراهم کردن زمینه های لازم جهت افزایش میزان امنیت و کاهش جرم</p> <p>۴- ارائه راهکار جهت مقابله با خشک سالی و کم آبی</p> <p>۵- انجام اقدامات لازم با توجه به حیطه وظایف شهرداری جهت ساماندهی بخش کشاورزی</p> <p>۶- مقابله یا بیماری سالک در منطقه</p> <p>۷- برقراری توازن در تراکم جمعیت بخش های مدرن شهر</p> <p>۸- بررسی روش های مقابله با گرد و غبار و آلودگی های ناشی از سایت های آلوده</p> <p>کننده خارج شهر و ارائه راهکار جهت رفع آن</p> <p>۹- طرح ریزی برنامه هایی جهت افزایش میزان مشارکت اجتماعی و نشاط اجتماعی</p> <p>۱۰- ساماندهی مهاجرین افغان</p> <p>۱۱- زمینه سازی و اتخاذ تصمیمات لازم در جهت کاهش تفاوت های فرهنگی و اجتماعی در بین ساکنین قدیم و جدید شهر</p> <p>۱۲- انجام اقدامات لازم جهت مقابله با اعتیاد</p> <p>۱۳- مقابله با معضل طلاق</p> <p>۱۴- مطالعه در جهت فرصت سنجی و امکان سنجی کسب درآمد پایدار برای شهرداری</p> <p>۱۵- اجرای برنامه های فرهنگی جهت احیای آیین و رسوم گذشتگان</p> <p>۱۶- انجام اقداماتی در جهت افزایش توجه نهاد های بالا دستی به مشکلات شهری از جمله اختلاف بین دستگاه ها</p> <p>۱۷- برنامه ریزی جهت مقابله با تغییر کاربری زمین های مزروعی به باغات</p> <p>۱۸- بررسی طرح قطار سریع السیر و چاره اندیشی جهت کاهش میزان خسارات وارده به باغات و زمین های کشاورزی</p> <p>۱۹- چاره اندیشی جهت رفع معضل محصور بودن شهر از چهار جهت جغرافیایی</p> <p>۲۰- بررسی طرح های حمایتی از کارگاه های تولیدی پوشاک، تریکو و صنایع دستی</p> <p>۲۱- اتخاذ تدابیر لازم جهت تسهیم عادلانه منابع دولتی در بین شهرهای رقیب</p>
تورم و مشکلات اقتصادی	قابلیت پیشرفت	
کاهش امنیت به علت افزایش میزان جرم	نزدیکی به شهر اصفهان و بزرگراه معلم	
خشکسالی و کم آبی	آرامش محله	
نابودی کشاورزی	خیابان ها و معابر عریض بدون ترافیک	
افزایش بیماری سالک	قابلیت جذب سرمایه	
افزایش نامتوازن تراکم جمعیت در قسمت های مدرن شهر	شهروندان همدل و مشارکت پذیر	
افزایش میزان گردوغبار در شهر به علت بیابانی بودن محیط اطراف شهر	جمعیت رو به رشد	
آلودگی در اثر فعالیت سایت های دود زا و آلوده کننده نزدیک به شهر خورزوق (کارگاه های آجرپزی، پالایشگاه، پتروشیمی، فاضلاب شاهین شهر)		
افزایش مهاجرت افراد تحصیل کرده و نخبه بومی به اصفهان و سایر شهرهای همجوار		
افزایش مهاجرت مهاجرین افغان به شهر		
افزایش تفاوت های فرهنگی و اجتماعی بین ساکنین قسمت های قدیم و جدید شهر		
افزایش آمار اعتیاد		
کاهش چشمگیر مشارکت مردم		
کاهش روز افزون نشاط اجتماعی		
افزایش آمار طلاق		
کاهش بودجه شهرداری به علت تک بعدی بودن و نبود درآمد پایدار		
از بین رفتن فرهنگ، آیین و رسوم گذشتگان		
کاهش توجه نهادهای بالا دستی به مشکلات شهری از جمله اختلاف بین دستگاه ها		
افزایش تغییر کاربری زمین های مزروعی به باغات		
طرح راه اندازی قطار سریع السیر و نابودی باغات و زمین های کشاورزی		
کمبود اراضی شهری به علت محصور بودن شهر از		

	چهار جهت جغرافیایی
	کاهش حمایت های مالی دولت از شهرداری ها
	خطر از بین رفتن شغل تریکو و صنایع دستی
	تحمیل تحریم های اقتصادی بر کشور
	رابطه سست ایران و اتحادیه اروپا مانع از برنامه ریزی بلند مدت برای برنامه ریزی است
	شهر های رقیب سهم بیشتری از منابع دولتی را به خود اختصاص می دهند.
	عبور رینگ ترافیکی چهارم شهر اصفهان در نزدیکی شهر خورزوق

جدول ۵ استراتژی های چهارچوب سوات محله سیمرغ بر اساس نقاط فرصت و ضعف

ترکیب عوامل مورد نظر		استراتژی WO
فرصت (O)	ضعف (W)	
فرصت سرمایه گذاری، جذب سرمایه و برند سازی در زمینه صنایع دستی (ایجاد بازارچه و شهرک کارگاهی سفره های قلمکار و فرش دستبافت)	فقدان مراکز آموزشی دولتی	۱- توسعه محیط های آموزشی، فرهنگی و تفریحی با تمرکز بر قشر کودکان و نوجوانان ۲- رفع معضل جدول بندی و آسفالت نامناسب معابر در محله سیمرغ
فرصت سرمایه گذاری و جذب سرمایه در زمینه پرورش اسب واحداث باشگاه سوارکاری حرفه ای	آسفالت معابر	۳- زمینه سازی برای احداث بانک در محله سیمرغ ۴- توسعه متوازن سیستم حمل و نقل شهر و ساماندهی معابر شهری
استفاده از ظرفیت بالقوه مجموعه سیمرغ	عدم وجود مراکز تفریحی، خدماتی و رفاهی	جهت ارام سازی ترافیک ۵- رفع مشکلات خط تلفن ثابت در محله سیمرغ
استفاده از موقعیت مطلوب شهر و نزدیکی به جاده ترانزیتی- کشور (اصفهان-تهران) جهت درآمدزایی و توسعه شهری	جدول بندی معابر	۶- بررسی روش های مقابله با گرد و غبار و آلودگی های ناشی از سایت های آلوده کننده خارج شهر و ارائه راهکار جهت رفع آن
رونق صنعت گردشگری در شهر به علت موقعیت مطلوب جغرافیایی، وجود صنایع دستی و سابقه تاریخی و فرهنگی شهر	نبود بانک	۷- ارائه راهکار در جهت حفظ امنیت و رفع مشکلات ناشی از نبود کلابتری در محله سیمرغ
افزایش مهاجرت به شهر	حمل و نقل عمومی ضعیف	۸- بهبود منابع و سازوکارهای اجرایی شهرداری جهت نقش آفرینی مطلوب در مدیریت شهر (محله سیمرغ) با تاکید بر بهبود و نظام مند کردن همکاری شهرداری با شرکت تعاونی هوانیروز
استفاده از ظرفیت بالقوه کارگاه های تولیدی پوشاک محله اسلام آباد (تریکو)	مشکلات خط تلفن ثابت	۹- زمینه سازی جهت رفع مشکل فقدان مرکز درمانی مجهز در محله سیمرغ
میانگین بالای جمعیت جوانان تحصیل کرده شهر	نزدیکی به سایت های آلوده کننده هوا	۱۰- انجام اقدامات لازم در جهت رفع مشکل بوی نامطبوع فاضلاب شاهین شهر در محله اسلام آباد
مردم خدمات با کیفیت تری از شهرداری مطالبه می کنند	نداشتن کلابتری	۱۱- ساماندهی و مدیریت یکپارچه بر عملکرد مشاورین املاک
فرهنگ تکریم ارباب رجوع در شهرداری در حال نهادینه شدن می باشد	مدیریت دو سویه از جانب شرکت تعاونی هوانیروز و شهرداری	۱۲- زمینه سازی و اتخاذ تصمیمات لازم در جهت کاهش تفاوت های فرهنگی و اجتماعی در بین ساکنین قدیم و جدید شهر
بازار ارزان نیروی کار جوان و ماهر در زمینه صنایع دستی و تولید پوشاک	بوی نامطبوع فاضلاب شاهین شهر	۱۳- بهبود کیفیت فضاهای عمومی شهری با هدف افزایش رفاه و شادابی مردم.
فن آوری اطلاعات می تواند به کاهش هزینه ها کمک کند	مشاورین املاک زیاد	
افزایش مهارت های تخصصی کارکنان می تواند به کاهش	عدم تطابق فرهنگی با سایر محلات	

هزینه ها کمک کند	
موقعیت مطلوب شهر با توجه به داشتن گویش اصیل محلی	نیمه کارگاهی بودن محله
،آداب و رسوم،فرهنگ تعزیه خوانی و سابقه تاریخی در برگزاری مراسمات، همایش ها ،گردهم آبی ها در جهت حفظ و شناساندن فرهنگ مردم شهر به سایرین	فقدان پارک و فضای سبز کافی

جدول ۶. استراتژی های چهارچوب سوات محله سیمرخ بر اساس نقاط تهدید و ضعف

ترکیب عوامل مورد نظر		استراتژی WT
تهدید (T)	ضعف (W)	
افزایش آمار بیکاری	فقدان مراکز آموزشی دولتی	۱- توسعه محیط های آموزشی،فرهنگی و تفریحی با تمرکز بر قشر کودکان و نوجوانان
تورم و مشکلات اقتصادی	آسفالت معابر	۲-رفع معضل جدول بندی و آسفالت نامناسب معابر در محله سیمرخ
کاهش امنیت به علت افزایش میزان جرم	عدم وجود مراکز تفریحی، خدماتی و رفاهی	۳-زمینه سازی برای احداث بانک در محله سیمرخ
خشکسالی و کم آبی	جدول بندی معابر	۴-توسعه متوازن سیستم حمل و نقل شهر و ساماندهی معابر شهری جهت ارام سازی ترافیک
نابودی کشاورزی	نبود بانک	۵-رفع مشکلات خط تلفن ثابت در محله سیمرخ
افزایش بیماری سالک	حمل و نقل عمومی ضعیف	۶-بررسی روش های مقابله با گرد و غبار و آلودگی های ناشی از سایت های آلوده کننده خارج شهر و ارائه راهکار جهت رفع آن
افزایش نامتوازن تراکم جمعیت در قسمت های مدرن شهر	مشکلات خط تلفن ثابت	۷-ارائه راهکار در جهت حفظ امنیت و رفع مشکلات ناشی از نبود کلاتری در محله سیمرخ
افزایش میزان گردوغبار درشهر به علت بیابانی بودن محیط اطراف شهر	نزدیکی به سایت های آلوده کننده هوا	۸-بهبود منابع و سازوکارهای اجرایی شهرداری جهت نقش آفرینی مطلوب در مدیریت شهر(محله سیمرخ) با تاکید بر بهبود و نظام مند کردن همکاری شهرداری با شرکت تعاونی هوانیروز
آلودگی در اثر فعالیت سایت های دود زا و آلوده کننده نزدیک به شهر خورزوق(کارگاه های آجرپزی،پالایشگاه ،پتروشیمی، فاضلاب شاهین شهر)	نداشتن کلاتری	۹-زمینه سازی جهت رفع مشکل فقدان مرکز درمانی مجهز در محله سیمرخ
افزایش مهاجرت افراد تحصیل کرده و نخبه بومی به اصفهان و سایر شهرهای همجوار	مدیریت دو سویه از جانب شرکت تعاونی هوانیروز و شهرداری	۱۰-انجام اقدامات لازم در جهت رفع مشکل بوی نامطبوع فاضلاب شاهین شهر در محله اسلام آباد
افزایش مهاجرت مهاجرین افغان به شهر	فقدان مراکز درمانی مجهز	۱۱-ساماندهی و مدیریت یکپارچه بر عملکرد مشاورین املاک
افزایش تفاوت های فرهنگی و اجتماعی بین ساکنین قسمت های قدیم و جدید شهر	بوی نامطبوع فاضلاب شاهین شهر	۱۲-زمینه سازی و اتخاذ تصمیمات لازم در جهت کاهش تفاوت های فرهنگی و اجتماعی در بین ساکنین قدیم و جدید شهر
افزایش آمار اعتیاد	مشاورین املاک زیاد	۱۳-بهبود کیفیت فضاهای عمومی شهری با هدف افزایش رفاه و شادابی مردم.
کاهش چشمگیر مشارکت مردم	عدم تطابق فرهنگی با سایر محلات	۱۴-بهره گیری از ظرفیت های محلی جهت کاهش نرخ بیکاری
کاهش روز افزون نشاط اجتماعی	نیمه کارگاهی بودن محله	۱۵-اقدام در جهت مقابله با تورم و اوضاع نابسامان اقتصادی
افزایش آمار طلاق	فقدان پارک و فضای سبز کافی	۱۶-فراهم کردن زمینه های لازم جهت افزایش میزان امنیت و کاهش جرم
کاهش بودجه شهرداری به علت تک بعدی بودن و نبود درآمد پایدار		۱۷-ارائه راهکار جهت مقابله با خشک سالی و کم آبی
ازبین رفتن فرهنگ،آیین و رسوم گذشتگان		۱۸-انجام اقدامات لازم با توجه به حیطه وظایف شهرداری جهت ساماندهی بخش کشاورزی
کاهش توجه نهادهای بالا دستی به مشکلات شهری از جمله اختلاف بین دستگاه ها		۱۹-مقابله با بیماری سالک در منطقه
		۲۰-برقراری توازن در تراکم جمعیت بخش های مدرن شهر
		۲۱-بررسی روش های مقابله با گرد و غبار و آلودگی های ناشی از سایت های آلوده

افزایش تغییر کاربری زمین های مزروعی به باغات	کننده خارج شهر و ارائه راهکار جهت رفع آن
طرح راه اندازی قطار سریع السیر و نابودی باغات و زمین های کشاورزی	۲۲- طرح ریزی برنامه‌هایی جهت افزایش میزان مشارکت اجتماعی و نشاط اجتماعی ۲۳- ساماندهی مهاجرین افغان
کمیود اراضی شهری به علت محصور بودن شهر از چهار جهت جغرافیایی	۲۴- زمینه سازی و اتخاذ تصمیمات لازم در جهت کاهش تفاوت های فرهنگی و اجتماعی در بین ساکنین قدیم و جدید شهر
کاهش حمایت های مالی دولت از شهرداری‌ها	۲۵- انجام اقدامات لازم جهت مقابله با اعتیاد
خطر از بین رفتن شغل تریکو و صنایع دستی	۲۶- مقابله با معضل طلاق
تحمیل تحریم های اقتصادی بر کشور	۲۷- مطالعه در جهت فرصت سنجی و امکان سنجی کسب درآمد پایدار برای شهرداری
رابطه سست ایران و اتحادیه اروپا مانع از برنامه ریزی بلند مدت برای برنامه ریزی است	۲۸- اجرای برنامه های فرهنگی جهت احیای آیین و رسوم گذشتگان
شهر های رقیب سهم بیشتری از منابع دولتی را به خود اختصاص می دهند.	۲۹- انجام اقداماتی در جهت افزایش توجه نهاد های بالا دستی به مشکلات شهری از جمله اختلاف بین دستگاه ها
عبور رینگ ترافیکی چهارم شهر اصفهان در نزدیکی شهر خورزوق	۳۰- برنامه ریزی جهت مقابله با تغییر کاربری زمین های مزروعی به باغات
	۳۱- بررسی طرح قطار سریع السیر و چاره اندیشی جهت کاهش میزان خسارات وارده به باغات و زمین های کشاورزی
	۳۲- چاره اندیشی جهت رفع معضل محصور بودن شهر از چهار جهت جغرافیایی
	۳۳- بررسی طرح های حمایتی از کارگاه های تولیدی پوشاک، تریکو و صنایع دستی
	۳۴- اتخاذ تدابیر لازم جهت تسهیم عادلانه منابع دولتی در بین شهرهای رقیب

استراتژی های مطابق با ماتریس داخلی و خارجی برای محله سیمرغ

جدول (۷). استراتژی‌های ممکن از چهارچوب سوات مطابق با ماتریس داخلی و خارجی محله سیمرغ

جایگاه مربوط در ماتریس داخلی و خارجی (تفاهمی/رقابتی)	دسته مربوط در چهارچوب سوات (WT/WO/ST/SO)	استراتژی‌های ممکن
		استراتژی پرهیز از تهدیدها
رقابتی	ST	۱- بهره گیری از ظرفیت های محلی جهت کاهش نرخ بیکاری
	ST	۲- اقدام در جهت مقابله با تورم و اوضاع نابسامان اقتصادی
رقابتی	ST	۳- فراهم کردن زمینه های لازم جهت افزایش میزان امنیت و کاهش جرم
	ST	۴- ارائه راهکار جهت مقابله با خشک سالی و کم آبی
رقابتی	ST	۵- انجام اقدامات لازم با توجه به حیظه و ظایف شهرداری جهت ساماندهی بخش کشاورزی
	ST	۶- مقابله با بیماری سالک در منطقه
رقابتی	ST	۷- برقراری توازن در تراکم جمعیت بخش های مدرن شهر
	ST	۸- بررسی روش های مقابله با گرد و غبار و آلودگی های ناشی از سایت های آلوده کننده خارج شهر و ارائه راهکار جهت رفع آن
رقابتی	ST	۹- طرح ریزی برنامه‌هایی جهت افزایش میزان مشارکت اجتماعی و نشاط

	اجتماعی	ST
رقابتی	۱۰-ساماندهی مهاجرین افغان	ST
	۱۱-زمینه سازی و اتخاذ تصمیمات لازم در جهت کاهش تفاوت های فرهنگی و اجتماعی در بین ساکنین قدیم و جدید شهر	ST
رقابتی	۱۲-انجام اقدامات لازم جهت مقابله با اعتیاد	ST
	۱۳-مقابله با معضل طلاق	ST
رقابتی	۱۴-مطالعه در جهت فرصت سنجی و امکان سنجی کسب درآمد پایدار برای شهرداری	ST
	۱۵-اجرای برنامه های فرهنگی جهت احیای آیین و رسوم گذشتگان	ST
رقابتی	۱۶-انجام اقداماتی در جهت افزایش توجه نهاد های بالا دستی به مشکلات شهری از جمله اختلاف بین دستگاه ها	ST
	۱۷-برنامه ریزی جهت مقابله با تغییر کاربری زمین های مزروعی به باغات	ST
رقابتی	۱۸-بررسی طرح قطار سریع السیر و چاره اندیشی جهت کاهش میزان خسارات وارده به باغات و زمین های کشاورزی	ST
	۱۹-چاره اندیشی جهت رفع معضل محصور بودن شهر از چهار جهت جغرافیایی	ST
رقابتی	۲۰-بررسی طرح های حمایتی از کارگاه های تولیدی پوشاک، تریکو و صنایع دستی	ST
	۲۱-اتخاذ تدابیر لازم جهت تسهیم عادلانه منابع دولتی در بین شهرهای رقیب	ST

جمع بندی و نتیجه گیری

در این پژوهش به دنبال شناسایی و رتبه بندی فرصت ها و چالشهای محله نوبنیاد سیمرغ در ارتباط هسته اصلی شهر(شهر خورزوق) بودیم. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که محله سیمرغ از نقاط ضعف و قوتی برخوردار است که هر کدام از این نقاط ضعف و قوت می تواند راهکاری جهت بهبود وضعیت فعلی این محله باشد. با توجه به نوبنیاد بودن این محله فرصت های زیادی برای این محله شناسایی شد. از جمله این فرصت ها می توان به سرمایه گذاری در حوزه های مختلف این محله اشاره نمود. نزدیکی این محله به جاده ترانزیتی (اصفهان-تهران) یکی دیگر از فرصت های بالقوه این محله است که می تواند سبب رونق اقتصادی زیادی در این شهر بشود. ایجاد استراحتگاه های بین راهی متناسب با استانداردهای روز، ایجاد فروشگاه های عرضه ی تولیدات صنایع دستی محلی و تریکو، ایجاد ایستگاه های خدمات خودرویی و غیره از مجموعه اقداماتی است که جهت رونق اقتصادی و توسعه محله سیمرغ می توان لحاظ نمود. همچنین با توجه به سابقه تاریخی بالای این شهر ایجاد کانون های گردشگری و عرضه صنایع دستی و محصولات فرهنگی از دیگر راهکارهای توسعه این محله است. در مقابل تنوع فرهنگی و قومی، مدیریت دو سویه از جانب شرکت تعاونی هوانیروز و شهرداری، نابودی کشاورزی و تبدیل باغات و زمینهای کشاورزی به زمین مسکونی، بالا بودن آلودگی های صنعتی و محیطی به این شهر از جمله تهدیدهایی هستند که مانع از توسعه و رشد این محله می شوند. جهت بهبود وضعیت فعلی محله سیمرغ استراتژی هایی که در این پژوهش بیان شده

است، پیشنهاد می‌شود. محله سیمرخ دارای ظرفیت های محلی متنوعی میباشد که میتوانند در جهت کاهش آمار بیکاری مورد توجه قرار بگیرند. از جمله این موارد می‌توان به صنایع دستی، قرار گیری این محله در شاهراه اصلی اصفهان به تهران اشاره کرد. می‌تواند که سازمان‌های مربوطه در زمینه آموزش و فرهنگ‌سازی اقدامات اساسی و قابل توجهی انجام دهند. اگرچه خشکسالی یک پدیده طبیعی و تا حدی خارج از کنترل انسان است، اما بهینه مصرف کردن آب در حوزه صنعت، کشاورزی و غیره و حرکت به سمت تولیداتی که وابستگی کمتری به آب دارند می‌تواند در توسعه کارآفرینی و در نهایت رشد اقتصادی محله سیمرخ کارساز باشد. فراهم کردن زیرساخت‌های شهری و ایجاد امکانات رفاهی بیشتر از جمله حمل و نقل آسان، سبب انتقال سرریز جمعیت شهر اصفهان به این منطقه و به دنبال آن توسعه شهری خواهد شد. به دنبال افزایش جمعیت میزان مشارکت مردم افزایش یافته و همینطور سرمایه گذاری در این محله افزایش خواهد یافت. علاوه بر این ساماندهی مهاجرین افغانستانی، کاهش اختلافات بین دستگاه‌های اجرایی، ارائه راهکارهایی جهت شکل‌گیری در آمد پایدار برای شهرداری‌ها، جلوگیری از تغییر کاربری زمین‌های کشاورزی و تقویت فرهنگ و آداب رسوم از جمله عواملی است که می‌تواند در راستای بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی محله سیمرخ تاثیر بسزایی داشته باشد.

منابع

- محمدزاده، سودابه، عینی فر، علیرضا، ماجدی، حمید. (۱۴۰۲). تحلیل عوامل موثر بر ارتقاء کیفیت محیط مجتمع های مسکونی (مطالعه موردی: مجموعه وحدت بتن شهر صدرا). هویت شهر. ۱۷(۱). ۲۱-۳۶.
- سالاری پور، علی اکبر، حسن زاده باغی، بنیامین، نظری، سحر. (۱۴۰۱). سنجش میزان تحقق مؤلفه های رویکرد انسانگرا در محلات قدیم و جدید شهری (مطالعه موردی: محله‌های ناسار و ارم شهر سمنان). هویت شهر ۱۶(۲). ۴۷-۶۰.
- حیدری، لیلا؛ آذر، علی. (۱۳۹۸). بررسی جایگاه الگوهای نوین برنامه‌ریزی شهری در محلات جدید شهری: محله یاغچیان تبریز، فصلنامه علمی پژوهشی نگرش های نو در جغرافیای انسانی، ۳(۴۳): ۳۷۲-۳۵۵.
- قربانی، رسول، محمودزاده، حسن، نظری، معصومه. (۱۴۰۱). سنجش کیفیت محیط شهری در محلات نوین با تأکید بر رضایتمندی ساکنان (مطالعه موردی: محله میرآباد غربی و کوی فرهنگیان). نشریه علمی جغرافیا و برنامه ریزی.
- حاتمی گلزاری، الهام، سلطانی، علیرضا. (۱۴۰۰). تحلیلی بر مؤلفه‌های تبیین‌کننده حس تعلق مکانی در محلات نوین شهری (مطالعه موردی: محله یاغچیان تبریز). جغرافیا و توسعه فضای شهری ۵۵-۳۷، ۸(۱).
- عنانهاد، محمود، غلامعلی زاده، حمزه، و اسدی ملک جهان، فرزانه. (۱۳۹۸). سنجش حس تعلق به مکان و حفظ هویت واحدهای مسکونی در محله شهری، مطالعه موردی: محله قدیمی ساغریسازان رشت. پژوهش های بوم شناسی شهری، ۱۰(۱) (پیاپی ۱۹)، ۷۳-۸۸.
- نظری، معصومه، قربانی، رسول، محمودزاده، حسن. (۱۴۰۲). ارزیابی و تحلیل مؤلفه‌های مؤثر بر کیفیت محیطی محلات شهری نوین (نمونه موردی: محله‌های منظره و برم پهنه شهر کرد). جغرافیا و آمایش شهری منطقه‌ای، ۳۰-۱، ۱۳(۴۷).

- Pham, H. M., Yamaguchi, Y., & Bui, T. Q. (2011). A case study on the relation between city planning and urban growth using remote sensing and spatial metrics. *Landscape and Urban Planning*, 100(3), 223-230.
- Cheng, X., Zhong, W., & Li, D. (2021). Urban neighborhood self-governance and community attachment: Evidence from southwest China. *Cities*, 112, 103128.
- Chen, H., Liu, L., Wang, L., Zhang, X., Du, Y., & Liu, J. (2022). Key indicators of high-quality urbanization affecting eco-environmental quality in emerging urban agglomerations: Accounting for the importance variation and spatiotemporal heterogeneity. *Journal of Cleaner Production*, 376, 134087
- Rahman, M. H., Islam, M. H., & Neema, M. N. (2022). GIS-based compactness measurement of urban form at neighborhood scale: The case of Dhaka, Bangladesh. *Journal of Urban Management*, 11(1), 6-22.
- Weber, C. (2001). Remote sensing data used for urban agglomeration delimitation. *Remote sensing and urban analysis*, 155-167.
- Abubakar, I. R., & Doan, P. L. (2017). Building new capital cities in Africa: Lessons for new satellite towns in developing countries. *African Studies*, 76(4), 546-565.
- Lee, Y. S., & Shin, H. (2012). Negotiating the polycentric city-region: Developmental state politics of new town development in the Seoul capital region. *Urban Studies*, 49(6), 1333-1355.
- Zhuang, L., Ye, C., & Hu, S. (2019). Spatial production and spatial dialectic: Evidence from the New Urban Districts in China. *Journal of Geographical Sciences*, 29(12), 1981-1998
- Patricios, N. N. (2002). Urban design principles of the original neighbourhood concepts. *Urban morphology*, 6(1), 21-36.
- Pozoukidou, G., & Chatziyiannaki, Z. (2021). 15-Minute City: Decomposing the new urban planning utopia. *Sustainability*, 13(2), 928.
- Duany, A., & Plater-Zyberk, E. (2008). The traditional neighborhood and urban sprawl. *New Urbanism and Beyond: Designing Cities for the Future*, New York: Rizzoli, 64-66.
- Cohen, N. (2017). Moving Places: Relations, Return and Belonging. *Emotion, Space and Society*, 25, 1-2.